

Зотлуйсь

ХТО ВИЗВОЛИТЬСЯ САМ,
ТОЙ БУДЕ ВІЛЬНИЙ,
ХТО ВИЗВОЛИТЬ КОГО,
В НЕВОЛЮ ВІЗЬМЕ

Леся Українка

Ч.П. 2 (351)

ЛЮТИЙ — FEBRUARY

1987

ГОТУЙСЬ

Журнал пластового новацтва
Видає Головна Пластова Булава

Редагує Колегія

пл. сен. Тоня Горохович, пл. сен. Денис Беднарский

"HOTUYS"

a Ukrainian Monthly Magazine for Children
published by Plast Publishing,
2199 Bloor St., West,
Toronto, Ont., M6S 1N2, Tel.: (416) 769-7855

З друкарні Мирона Баб'юка
1525 Emerson Street
Rochester, N.Y. 14606
Tel.: (716) 458-2133

Адреса Редакції і Адміністрації:
HOTUYS MAGAZINE
2199 Bloor St. West.
Toronto, Ont., M6S 1N2,
Canada Tel.: (416) 769-7855

РІЧНА ПЕРЕДПЛАТА "ГОТУЙСЬ" ВІД СІЧНЯ 1985 р.:

20.00 американських доларів.

Ціна одного прим. — \$2.00

• **Ілюстрації в цьому числі:** В. Забашти, ЕКО,
Р. Лучаківської, Г. Новаківської і С. Скачко.

• **На обкладинці:** Ілюстрація П. Андрусіва:
„Олена Пчілка з Лесею”.

ЗМІСТ

Сторінка

1. Л. Українка: Вишеньки
Роляник: Заспіваймо, друзі враз!
2. Білоданчик: Українська земля
3. ххх: Чом, чом, чом, земле моя! (народна пісня)
І.: Лютий
4. О. Копач: На Княжій Горі
5. Сестр. Уля: Що побачили й почули Андрій і Таня в
Музеї Лесі Українки в Києві?
6. Л. Українка: Вже сонечко в море сідає
8. В. Мельник: Господар гаю
9. Вуйко Іван: Як гралися „Бджілки”
11. Сторінки Пластових Малят:
І.: Колискова
ххх: Яблуня, Відважний півень
12. І. Шугай: Три свинки і вовк
13. Крутиголівки для мудрої дитинки
14. В. Сухомлинський: Для чого кажуть „Спасибі”
Г. Чернобицька: Снігурочка
15. Наше листування
16. Хлопчик і коза
М. Стельмах: Журавлик і рукавиці
Важливі повідомлення,
Галерея „Готуйсь”, Майстеркування

НАШЕ ГАСЛО:

„ЗА БАТЬКІВСЬКУ ЗЕМЛЮ!”

ВИШЕНЬКИ

Поблискують черешеньки
в листі зелененькім,
черешеньки ваблять очі
діточкам маленьким.

Дівчаточко й хлоп'яточко
під деревцем скачуть.
простягають рученята
та мало не плачуть.

Раді б вишню з'їсти,
та високо лізти,
ой раді б зірвати,
та годі дістати!

— Ой вишеньки-черешеньки,
червоні, спілі,
чого ж бо ви так високо
виросли на гіллі!

— Ой того ми так високо
виросли на гіллі, —
якби росли низесенько,
чи то ж би доспіли?

Л. Українка

ЗАСПІВАЙМО, ДРУЗІ, ВРАЗ

Роляник

(Ілюстрація
Е. Козака)

Олексійко любить спів,
А Степанко гарно грає —
Олексійко співаків,
А Степан музик скликає.

Ось капеля вже у них —
Диригентом там Семенко,
Він пісень навчає їх
Гарно, складно і легенько.

„Заспіваймо, друзі, враз
Україні, нашій нені,
Щоб почув Славута нас
І Карпат верхи зелені!

Щоб почув далекий світ
За безкраїми морями
Нашу пісню, наш привіт
Україні, нашій Мамі!”

Як капеля задзвенить,
Як капеля заспіває,
То здається, що в ту мить
Давня слава оживає.

І, неначе з далини,
Повіває рідний вітер —
Так виспівують вони,
Українські славні діти.

УКРАЇНСЬКА ЗЕМЛЯ

Гей, велика Україна!
Має гори та долини
Стави, ріки й Чорне море
Коло берегів прозоре.
А над ними міста, села.
Наша пісня в них весела,
Рідна пісня, рідна мова —
Дивні чари того слова.
А як в пісні різні тони
Так народу мільйони
Українського побачиш.
Серце з радості аж скаче!
Український нарід гожий,
Над ним чути голос Божий.
Землю славу, не погану,
Він засів нам Богом дану.
Подільяки на Поділлі,
Підгір'яни на Підгір'ї.

Де Черемош, Прут — гуцули —
Ви про них вже може чули?
Від Попраду до Ослави,
Лемки там позасідали.
Бойки над Ужем, над Сяном
Й Бистрицею — під Горганом.
Там сидять знов буковинці,
Де Вижниця та Чернівці.
Волиняки там, де Волинь,
Дубне, Рівне й ріка Горинь.
А де Прип'ять — там Полісся
Серед болот і серед ліса.
Покутяни на Покутті,
Коломия там і Кути.
Над Дністром — там наддністрянці.

Де Полтава — там полтавці.
Під Кавказом — то кубанці.
Понад Тису — долиняни,
А над Доном — слобожани.
За горами Закарпаття —
Скрізь живуть там наші браття.
Понад морем чорноморці.
Всі ми добрі українці,
Тут родились, працювали,
Тут боролись й умирили.

Пам'ятник Богданові Хмельницькому у Симферополі, Крим

Державний Університет у Чернівцях

П'ятницька Церква в Чернігові з XII сторіччя

Дністер пливе по Поділлі

Державний Університет ім. Івана Франка у Львові

Стара твердиня у Кам'янці Подільському

Україну полюбили,
Бо вона усіх нас живить.
Ах яка ж ця земля красна —
Українська, наша власна!

Донецький басейн — промисловий центр України

ЧОМ, ЧОМ, ЧОМ, ЗЕМЛЕ МОЯ!

Чом, чом, чом, земле моя,
так люба ти мені,
так люба ти мені?
Чом, чом, чом, земле моя,
чарує так мене
краса твоя?

Приспів:

Тим, тим, дитино, знай,
що тут ти в цвіті літ
пізнала щастя цвіт.

Тим, тим, тим, дитино знай,
що ті поля й ліси —
твій рідний край,
твій рідний край.

Чим, чим, чим манить мене
пташні твоєї спів,
пахучий цвіт лісів?
Чим, чим, чим манить мене
вода річок твоїх,
що тут пливе?

Приспів.

ЛЮТИЙ

У мене на городі
Їдальня для пташат,
Горобчики голодні
Сніданок там їдять.

Од вітру пір'я здуте,
А ніжки — зимний лід,
Я сиплю їм ось тут
Крушинки на обід.

І я напевно знаю,
Що кожен, кожна з вас
Пташаткам помагає
В лютневий, зимний час.

Що в кожного городі
Їдальня для пташат —
Горобчики голодні
Сніданок там їдять.

І.

НА КНЯЖІЙ ГОРІ

Володимир Великий — ілюстрація Г. Новаківської

Могутній володар — Володимир повернувся з переможного походу на греків. Повернувся не сам, а з женою Анною, сестрою візантійського імператора. І повернувся християнином. Сповнилась мрія його бабуні Ольги.

Київ гомонить, веселиться. Присмирені всі сусіди. Візантія і Польща, болгари над Волгою, і фінські племена. А східній кордон Української Держави, що тоді Руссю звалась, оперезали великі укріплення — високі вали та оборонні замки. В тих замках стоять лицарі, закуті в залізо.

Тож радіє Київ після тяжких походів, після славних перемог. Безпечно й весело в просторих кімнатах нового мурованого замку на Княжій горі. А вже найкраще у Золотій Палаті. Мозаїкова підлога вкрита дорогими перськими килимами. На них то летючими зайчиками граються соняшні промені, що проходять крізь високі вузькі вікна з кольоровими шибками. На головній стіні ясніє золотом знак володаря — тризуб. Під цим знаком на золотокованім престолі сидить володар

держави. Лицарську його постать вкриває царський пурпуровий плащ. Над мудрим чолом ясніє корона — ознака царської влади.

Владно, але приязно приймає сьогодні князів, вельмож, воєвод з усіх сторін своєї держави. Вирішують важливі діла — прийняти християнську віру в цілій державі, щоб нарід пізнав правдивого Бога, та щоб у цій вірі всі племена українські об'єдналися великою духовою силою.

А друге — приймають державний герб — велике знам'я — тризуб. Очі всіх звернені на герб. Він ясніє і яснитиме нам до кінця світу. А третє велике діло — це монета. Перші гроші в нашій державі. Вона із чистого срібла. На грошах тризуб і володар у княжій одежі з хрестом у руці.

Так володар і рада боярська рішили важливі державні справи. Певність за свою державу і радість у серцях людей.

Олександра Копач

Запитання:

1. Яка подія викликала велику радість у Києві серед населення ще заки Русь прийняла офіційно християнство?
2. Як виглядала Золота Палата на Княжій горі?
3. Які важливі справи Володимир Великий полагодив в Золотій Палаті після повернення з Греції?

ЩО ПОБАЧИЛИ Й ПОЧУЛИ АНДРІЙ І ТАНЯ В МУЗЕЇ ЛЕСІ УКРАЇНКИ У КИЄВІ?

Передня стіна Київського літературно-меморіального музею
Лесі Українки

Особливою подією для Андрія і Тані та їхньої Мами були відвідини дому Косачів, в якому тепер є Літературно-меморіальний Музей Лесі Українки. Коли Таня, побачивши особисті речі Лесі Українки, виявила своє захоплення, підійшла тоді до дітей старша пані й запитала:

— То ви, діти, знаєте як жила і що писала Леся Українка?

— О, так! Ми багато вчимося про Лесю в школі, і дома нам Мама й Тато розповідають. Леся Українка славна поетка України! — відповів Андрій.

— Ми дуже хотіли побачити цю хату, де жила Леся, її кімнату, книжки й усе-усе! — захоплено дивлячись по кімнаті з розкладеними особистими Лесиними речами відізвалася Таня.

Службовичка показала рушник, що його вишивала Леся, її одяг, багато порозкладаних фотографій, книжок, листів. На стінах висіли портрети, фотографії Лесі та її родини, багато ілюстрацій до творів поетки. У другій кімнаті була скульптура з білого мармуру, яка стояла під великим вазоном і здавалося, що це було в саду.

Там приємно було відпочити, дивлячись на цю скульптуру.

Зближалася година, коли музей закривався. Кілька осіб заглянули до кімнати, а один молодий чоловік підійшов до дітей і Мама й вітаючись, сказав:

— Мене повідомили, що в нашому музеї є цікаві відвідувачі. Чи могли б присвятити мені трохи часу. Прошу зайти до мого кабінету. Буду вдячний!

Очевидно, що і Мама, і Андрій, і Таня радо погодилися на таке прохання.

Це був секретар того товариства, що подбав про організацію музею. Він писав працю про творчість Лесі Українки, тому збирав все, що у світі було створене на тему життя і творчости великої української поетки.

Коли вже всі сиділи в кабінеті, Мама розповідала про Лесині твори, які появились в Америці, про драматичні вистави, які виставлялися, про пам'ятники, що є в Америці й Канаді, про різні вечори й концерти в честь Лесі Українки.

Водяник з „Лісової Пісні" Лесі Українки

„Лисенко слухає гри на фортепіані Лесі Українки“ — картина В. Забашти.

— Я дуже вам вдячний за ці розповіді. І дуже вдячний також за те, що ваші діти є свідцтвом того, про що ви оповідаєте. Видно ви, батьки, дбаєте про те, щоб діти знали Україну та її славних дочок і синів. Це радісно знати! І я хочу щось показати вам— ось бачите це подвір'я, а напроти хату. Там мешкала родина славного Миколи Лисенка, — повівши гостей на подвір'я, почав секретар. — А як схочете послухати довшої розповіді про приятельство Косачів і Лисенків та Старицьких, що їх хата ось вблизи на вулиці Саксаганській поруч з музеєм, то радо розкажу про це.

— Ми дуже раді, дуже просимо щось розповісти про це! — озвалися нараз обоє Андрій і Таня.

— Ви, діти, певно знаєте, що українську мову цар був заборонив, не було концертів ні драматичних вистав українською мовою. Але українські патріоти боролися з цим. І от славний Микола Лисенко добився того, що йому дозволили дати концерт його творів, але в програмі мусіла бути й російська пісня.

Учасник того небуденного концерту ось що написав про подію. Залю люди

виповнили до останнього місця. Очевидно були й Косачі з старшими дітьми, тобто з Михайликом і Лесею. Заки почався концерт Леся оглядала публіку. Подивилася на льюгу губернатора й подумала: „Він прийшов наглядати за поведінкою публіки!“ Щось на цю тему сказала на вухо татові. Потім побачила приятельок Люду й Маню Старицьких. Помахала їм рукою. Була зворушена, нетерпеливо чекала, щоб піднеслася куртина.

Коли згасло світло, стихли голоси, відкрилася сцена. Стояли хористи в барвистих народних одягах. Заля відізналася бурею оплесків, коли на сцені з'явився Микола Лисенко. Найголосніші овації були студентів на гальорці, вони першими встали, а за ними заля. Лисенко дякував, повертаючись кілька разів від хору на перед сцени.

— А які пісні тоді співали? Чи могли згадувати Україну, слова з „Кобзаря“? — запитав Андрій.

Співали, відважно співали про красу України, сольо „Садок вишневий коло хати“ співала Ольга Олександрівна Лисенко — дружина композитора, співала й „Думи“ Шевченкові. І коли на кінець концерту пролунала мелодія до слів з цього твору:

...В Україну ідіть, діти!

В нашу Україну...

...Там знайдете щирю правду,

А ще може й славу...

заля зірвалася на ноги, студенти з гальорки побігли наперед залі й обкидали квітами артистів. А кілька їх вийшли на сцену й на руках винесли Лисенка з-за куліс. Оплески не втихали довго.

— А що робила Леся тоді? І це все написано у споминах? Чи може вам, пане секретарю, хтось розповідав про це все? — питали Таня й Андрій наввипередки.

— Дорогі діти! — про це є багато

споминів сучасників наших заслужених творців культури України — Лесі Українки, Миколи Лисенка, цілого кола визначних людей, що були тоді на концерті. Ось я вам дам книжку з цими споминами. Він підійшов до полиці, взяв книжку й дав Тані.

— А я хотів ще довідатися про того генерала-росіянина, чи він також бив „браво“? — запитав, усміхаючись Андрій.

Це добре питання, Андрію! У споминах написано таке: Коли Лисенко з оберемком квітів зустрівся з родиною Косачів і Старицьких при виході, Лисенко сказав:

— Без них я ні кроку! Вони вже є! Мої „опікуни“.

— Підемо звідси — запропонував Старицький. — Не можу спокійно дивитись на ті тупі звірячі обличчя.

І в тому ж моменті підійшов до Лисенка жандарм-офіцер:

— Пане Лисенко! Їх величність губернатор просять вас до них зайти.

— Ну, не казав же я вам? — мовив, коли офіцер відійшов.

Лисенко приклав руку до серця — в нього раптом заболіло в грудях. Треба було гукнути візника. І вечірки, яка мала відбутися після концерту, не було. А другого дня Лисенка повідомили, що в Києві українські концерти заборонено.

Сестричка Уля

(Продовження буде)

Запитання:

1. Як реагували Таня і Андрій на зустріч з експонатами Лесі Українки в музеї?
2. Що вони побачили в музеї?
3. Хто запросив туристів на розмову до свого кабінету? Чому він хотів розмовляти з Мамою і дітьми?
4. Про що розповіла Мама секретареві?
5. Що розповів секретар про Миколу Лисенка?
6. Як відбувся концерт Лисенка в Києві? Що було в його програмі?
7. Яке було закінчення концерту?

— Татку, чи ти вмієш писати, заплющивши очі?

— Певно, що можу! То ніяка штука.

— Ну, то підпиши мені свідоцтво.

ВЖЕ СОНЕЧКО

В МОРЕ СІДА

Київ — міст через Дніпро до Дарниці

Вже сонечко в море сіда;
У тихому морі темніє
Прозора глибока вода,
Немов оксамит, зеленіє.
На хвилях зелених тремтить
Червоні іскри блискучі
І ясним огнем миготять,
Мов блискавка з темної тучі.

А де корабель наш пробіг,
Дорога там довга й широка
Біліє, як мрамур, як сніг,
І ледве примітна для ока.
Рожевіє пінистий край;
Бо іскра заблісне, то згасне...
Ось промінь останній!.. Прощай,
Веселеє сонечко ясне!

Леся Українка

Запитання:

1. Які кольори бачила поетка на воді, плаваючи в човні на Чорному морі?
2. Коли вода біліє, а коли рожевіє на морі?
3. Чому цю поезію назвала Леся Українка „Вже сонечко в море сіда“? Чи справді сонечко може сідати?

Батько: Ну, що там було в школі, сину?

Левчик: Наш учитель поставив нам нині таке трудне питання, що на нього ніхто не відповів.

Батько: Яке ж то було питання?

Левчик: Хто з вас розбив шибу в клясі!

ГОСПОДАР ГАЮ

У зеленому гаю жив дятел. Тільки-но сонце встане, привітає землю своїм промінням, він до праці береться. То одного дуба огляне з усіх боків, то другого. Цілісінький день чути на весь гай:

— Тук-тук — п'ять штук... Тук-тук — десять штук...

— Що ти все рахуєш, з досвітку місця собі не знайдеш? — заскрекотіла сорока. — Рахівник мені знайшовся.

— Кожному своє, — лагідно відповів дятел. Зелений гай оберігаю, щоб землю прикрашав.

— Ой ти ж лишенько, — засміялася сорока. І полетіла. Яку пташку стріне, відразу ж стрекоче:

— Чи бачили? Чи чули? В нашому гаю дятел з'явився. З досвітку рахує скільки комах знищив. Усе ними ласує та ще примовляє і рахує. Вихваляється, ніби це він господар гаю. І кожна деревина в гаю без нього жити не може...

— На дятла не схоже, він не хвалько, — заступилися пташки за доброго дятла. — Весною він нам нові оселі будував, ми його знаємо.

— Ти їм новину розкажи, а вони ще осудять, — залопотіла крильми сорока й метнулася в село.

У селі на току стріла вона півня.

— Здоров був, здоров був, півнику. Як живеш-поживаєш? А послухай, що я бачила. Грамотій у зеленому гаю знайшовся. Так уже зазнався, що й „добридень” нікому не скаже. Плеще язиком, що зелений гай від комах оберігає, довбає дзьобом кору цілісінький день, деревам життя від нього немає.

— Іди собі геть, плескутухо, — розгнівався півень. — Бо за наклепи язик розпухне. Прилітав і до нас дятел, я бачив, як він працює, — сказав півень і відвернувся від сороки.

Розмова півника з дятлом

Цілісінький день літала сорока по всіх усюдах, а надвечір знову прилетіла до гаю. І знову почала скрекотіти дятлові:

— Скрізь я була, дятле. Що тільки про тебе не говорять. Кажуть, що ти даремно довбаєш кору, так усі дерева незабаром повсихають, якщо не віриш, поспитай півня. Він у дворі так на тебе обурювався!

Натруджений дятел не міг стерпіти тієї кривди. Полетів до півня та й питає:

— Чи то правда, півнику, що ти мене перед усіма обмовив?

— Не слухай, дятле, сороки. Вона тут на всіх брехні розносить. Але ніхто їй не вірить.

— Спасибі за добре слово, — зрадів дятел.

— Хто працює, той щасливий, — відповів півень. — Хто базіка — той лінивий.

Прилетів дятел знову до гаю. Щось не чути сороки. Кажуть, у неї язик розпух і вона в чагарники сховалася.

Зелений гай шумить листям, ніби дякуючи дятлові за роботу.

Василь Мельник

Вуйко Іван

ЯК ГРАЛИСЯ „БДЖІЛКИ”

Сестричка і членські внески вже позбирала і гарну казку розказала, а „Бджілки” цікаві знати, яку то гру Сестричка Таня на сьогодні придумала. Бо ігри вони дуже люблять!

А Сестричка добре знає своїх новачок, любить їх, тож на кожні сходици придумує нову гру. І на сьогодні вона придумала її, але перед грою треба було щось приготувати на пластовий ярмарок.

— „Бджілки”, сьогодні будемо самі укладати нашу гру! — почала Сестричка.

— Ми хочемо! Будемо укладати! — закричали хором новачки.

— Колись давно, — почала Сестричка, з-під однієї скелі витриснуло джерело. Спершу небагато води в ньому було і воно, пропливши трохи, губилося поміж скелями. Але до нього щораз більше прибувало води, з джерела утворилася річка. Бистро і з шумом спадала вода з гір, а на долині пливла спокійно, блищала срібною стрічкою між полями і лугами...

— Сестричко, Сестричко, озвалася Леся, — це так у пісні співається. Заспіваймо її:

Під гаєм в'ється річечка,
Мов скло вода блищить,
Долиною широкою
Кудись вона біжить...

І співаючи, новачки стали одна за одною гусаком й удавали, що це пливе річка.

Запитання:

1. Як жив, що робив дятел у гаю? Чи він був справді господарем гаю?
2. Що робила сорока в гаю, і з ким вона там розмовляла?
3. Перед ким вона обмовляла дятла в селі? Що робила цілий день після розмови з півником?
4. Яка розмова відбулася поміж півником і дятлом? Яку приповідку почув від півня дятел?
5. Де поділася сорока? Яка тому була причина?
6. За що гай дякував дятлові?

— Одного дня, — озвалася знову Сестричка — поміж мільйонами краплин води, одна малесенька краплина, пливучи любувалася сонечком. А сонечко добре гріло і мала краплинка навіть не зчулася, як стала парою і полетіла все вище і вище...

Все вище і вище — все ближче до сонця

Летіла краплина в небесні простори.

Внизу оставалась — і річка сріблиста

Діброва зелена і ниви, і гори —

проказувала цей опис природи Сестричка. А новачки рухами рук показували як то краплинка парою підносилася вгору. А Сестричка далі розказувала про краплинку:

— І лячно стало краплинці — кругом безмірні простори, а вона сама одна. Але розглянувшись, краплинка зраділа, бо побачила багато-багато інших краплинок, що разом кудись летять. Та подув сильний вітер і зігнав їх усіх в одну велику громаду. Так, разом з іншими, наша краплина стала хмарою. А вітер зганяв все нові й нові хмари, і скоро вони закрили собою сонце...

— Сестричко, — озвалася Оля, — тепер співаймо пісню про вітер, ту, яку ви нас навчили на сходах:

Віє вітер, буйний,
Хмарки всі зганяє,
А на небі темна хмара
Сонце закриває... —

співали новачки за Сестричкою.

В домівці зчинився рух, бо з усіх кутів, мов хмаринки, збігались новачки й простягнувши перед себе руки — стали колом — це ніби хмара сонця закрила. Та несподівано зимний вітер подув і хмаринкам стало холодно, вони стали краплинками води і рясним дощем полилися на землю...

— Новачки! Тепер заспіваємо на мелодію „Там на горі крута вежа” віршик про дощик, той, що ми вивчали на сходинах, озвалася Сестричка Таня.

Дощик дрібненький ллється
рясно

На засіяні поля,
Щоб родилось збіжжя красне,
Щоб раділа вся земля...

І наша краплинка впала на землю,
— розповідала вона далі.

Малюсеньким струмочком дісталася до річки, а далі крізь незнані країни допливла аж до моря. Гойдаючись на хвилях, блукала по морі. Аж одного дня знову стала парою і полинула в небо. Вітер підхопив її і поніс на своїх бистрих крилах. Коли ж поглянула вниз, побачила, що земля змінилася: поля опустіли, в лузі трава не зеленіє і десь ділися зелені дерева. І вгорі з кожним днем стає все холодніше й холодніше. А одного дня вона побачила, що її посестри стали білими-білими, і мов метелики полетіли на землю.

— Пісню! Пісню заспіваймо! Ту про сніжок, ми всі її добре знаємо; вона на мелодію „Ой на горі сніг біленький”:

Сипле, сипле сніг біленький,
На поля всі й доріженьки,
Вже покриті снігом хати
І засипана загата...

А потім станули двома рядами один проти одного і легеньким, танковим кроком сходились разом, співаючи:

Сніжинки ми маленькі
З пари та із води,

За вітром потихенько
Прилинули сюди...

Зійшлися колом і співали далі:

Ми крутимось, танцюємо,
Все нижче ми падем —

і співаючи, оберталися то вправо, то вліво, а на слова:

І килимом лягаємо
Ми спатоньки будем —

присідали і схиляли голови вліво на складені руки. А Сестричка продовжувала розповідь:

— І наша краплина, що тепер стала сніжинкою, спала цілу зиму. Аж весною пригріло сонечко, сніг почав топитися, вона стала знову краплиною води і попливла підземними струями кудись у невідоме. Пливла довго, а коли засвітило сонце, розлило ясні проміння довкола, краплина побачила, що вона в тому самому джерелі, де була вперше. Весело попливла своїм джерелом у знайому річку, — Сестричка закінчила розповідь, а новачки закричали:

— Ще раз Сестричко, ще раз! — просили новачки.

Запитання:

1. Як бавилися новачки на сходинах одного разу? Як виглядала їхня гра?
2. Про що новачки співали у кожній пісні зокрема?
3. Хто був головним персонажем у піснях?
4. Чи подобалася новачкам ця гра? Як що так, поясніть чому?

Сторінки пластових малят

КОЛИСКОВА

За віконцем
Гасне сонце,
Вітерець шумить.
А в хатинці
На перинці
Люба доня спить.

Вийшли з дірки
Де одвірки
Мишечки малі,

Грають донці
На сопілці
Радісні пісні.
Сверщик грає,
Проганяє
Смуток і журбу,
Кличе в гості
До хатинки
Долю золоту.

I.

ЯБЛУНЯ

Росла в саду яблуня. Прийшла весна. Яблуня вкрилася зеленими листочками. І кажуть вони яблуні: „Ми всьому дереву краса!”

Усміхнулась яблуня й каже: „Поживемо — побачимо”.

Прийшов час, і яблуня вкрилася блідорожевими запашними квітами. В'ються бджілки навколо квіточок, милуються люди гарними квітами. І кажуть квіти до яблуні:

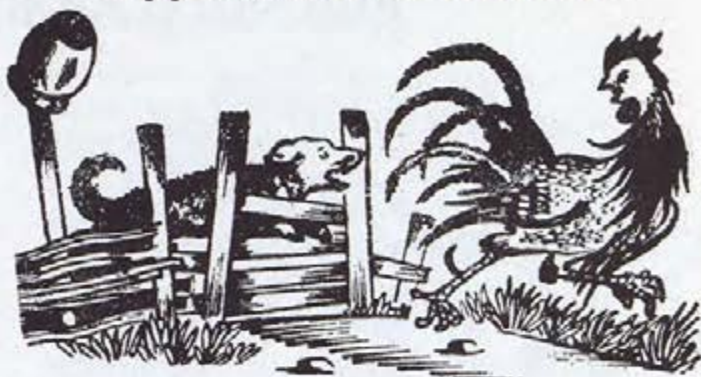
„Ми всьому дереву краса”.

Усміхнулась яблуня й каже: „Поживемо — побачимо”.

Незабаром зів'яв квіт, і з'явилася зав'язь. Пройшло літо, настала осінь. На яблуні красувались великі червонобокі яблука.

„От моя краса!” сказала яблуня, — із насіння, що в яблуках, виростуть нові яблуні, мені на зміну. Хвалять і люди соковиті, солодкі яблука.

ВІДВАЖНИЙ ПІВЕНЬ

Ходить півень по подвір'ї, до курочок промовляє:

— Чи є хто такий на світі, чи хто мені дорівняє? Яке в мене гостре око, а яке блискуче пір'я, чи на хвості, чи на крилах, світить на усе подвір'я! А мій гребінь який пишний, а який то він червоний, із ним може порівнятись лише царська корона. Який в мене гарний голос, а які ж то мої ноги, які сильні, які швидкі, а які грізні остроги! Ходжу скрізь собі відважно, я нікого не лякаюсь, ні тварини, ані птиці, бо лицаря вдачу маю!

Так то півник промовляє; хоче, щоб його хвалили.

Вилетів він за ворота та й запіяв, що мав сили.

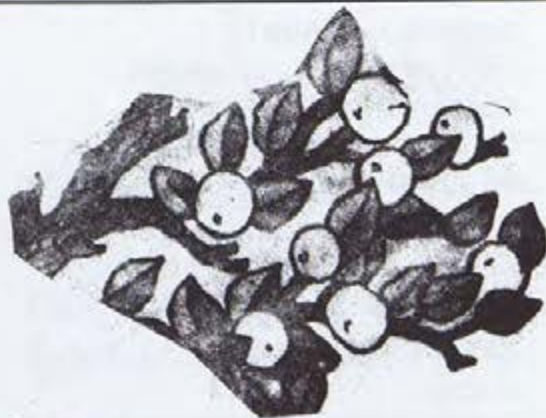
Аж собачка:

— Гав, гав, гав!

Півень у куцах пропав.

Запитання:

1. Чим хвалився півень?
2. Що зробив півень, як загавкав собачка?
3. Чи справді півень був відважний? Як можна таких „відважних” назвати?

Запитання:

1. Які дерева плекають у садах любителі овочів?

ДЛЯ ЧОГО КАЖУТЬ „СПАСИБІ”

Дрімучим лісом ішли два мандрівники. Дідусь і Хлопчик. Було гаряче, мандрівникам хотілося пити.

Нарешті прийшли вони до струмка: Тихо дзюрчала холодна вода. Мандрівники нахилились, напилися.

— Дідусь сказав:

— Спасибі тобі, струмочку.

Хлопчик усміхнувся.

— Чому ти усміхаєшся, хлопче? — запитав Дідусь.

— Навіщо ви, Дідусю, сказали струмкові „спасибі”? Адже він не жива істота: не дізнається про вашу подяку, не почує ваших слів.

Це так. Якби води напився вовк, він може й не дякувати. Ми ж не вовки, а люди. А знаєш, для чого людина говорить „спасибі”? Знаєш, кого це слово вшановує, звеличує, підносить?

Хлопчик замислився. Він ще ніколи не думав над цією мудрою істиною. Тепер же був час подумати: шлях через ліс ще довгий.

Василь Сухомлинський.

Запитання:

1. Як пояснив Дідусь Хлопчикові — чому він подякував за воду струмкові?
2. Чому замислився над відповіддю Дідуса Хлопчик? Чи ви можете догадатися, якої відповіді можна сподіватися на це питання від Хлопчика?

Г. Чернобицька

СНІГУРОЧКА

Ілюстрація Ю. Козака

На високу гірочку
бігали ми зрання,
бачили Снігурочку
в білому убранні.
Їй дорогу віхола
намела нерівну.
Як вона приїхала —
зимова царівна?
Ми йдемо з дарунками,
просимо в гостину.
Щоб не мерзла ранками,
то дамо хустину.

Ой ти, вітре з гірочки,
вістку рознеси
про малу Снігурочку
дивної краси.

Віхола — снігова заметіль або метелиця (snow-storm).

ТРИ СВИНКИ Й ВОВК

(Переказала Ївга Шугай — Ілюстрації Е. Козака)

Були собі три маленькі свинки. Вибралися вони в світ шукати долі. Перша свинка йде, йде, аж назустріч їй чоловік — несе солому.

— Добрий день, чоловіче, — каже свинка, — дай мені соломи, я собі хатку збудую.

Дав їй чоловік соломи, і збудувала собі свинка хатку. Але прийшов вовк і каже: — Стуку-бруку-гуку — відкрий, свинко, легкодуху!

— Не відкрию! — каже свинка.

— А я буду стукати, а я буду грюкати, а я буду дмухати, твою хатку розвалю й тебе з'їм! — каже вовк.

І вовк стукав, і вовк грюкав, і вовк дмухав, розвалив хатку, бо була зі соломи, і свинку з'їв.

А друга свинка йде, йде, аж назустріч їй чоловік — несе в'язку дров.

Добрий день, чоловіче, — каже свинка, — дай мені дров, я собі хатку збудую.

Дав їй чоловік дров, і збудувала собі свинка хатку. Аж приходить вовк:

Стуку-бруку-гуку — відкрий, свинко, легкодуху!

— Не відкрию! — каже свинка.

— А я буду стукати, а я буду грюкати, а я буду дмухати — твою хатку розвалю й тебе з'їм.

І вовк стукав, і вовк грюкав, і вовк

дмухав — хатку розвалив, бо була з дерева, і свинку з'їв.

А третя свинка йде, йде, йде, аж назустріч їй чоловік — несе цеглу.

— Добрий день, чоловіче, — каже свинка, — дай мені цегли, я собі хатку збудую.

Дав чоловік цегли і збудувала собі свинка хатку.

Аж приходить вовк:

— Стуку-бруку-гуку — відкрий, свинко, легкодуху!

— Не відкрию! — каже свинка.

— А я буду стукати, а я буду грюкати, а я буду дмухати — твою хатку розвалю й тебе з'їм.

І вовк стукав, і вовк грюкав, і вовк дмухав, але хатки не розвалив, бо була з цегли.

Складайте на пресовий фонд „Готуйсь!”

Крутиголівки для мудрої дитинки

Дорогі Читачі, Любителі крутиголівок!

Ними повинні бути всі новачки й новачки. Тому, що ми живемо у винятковому часі, бо наближаємося до Ювілею 1000-річчя Хрещення України. А це неабиякий Ювілей, бо святкуємо його один раз на тисячу років. Хрещення відбулося в Києві, тому й крутиголівки будуть пов'язані з нашою столицею та подією Ювілею 1000-річчя.

Редакція „Готуйсь” запрошує усіх до участі у змагу за найкраще знання Києва, його вигляду, історії та жителів його. Відповіді надсилайте до кінця кожного другого місяця. Будемо радо відповідати за всі можливі запитання щодо змагу. Переможці дістануть нагороди: альбоми про Київ, платівки про красу столиці, його культуру та мешканців.

Пам'ятник Володимира Великого — Київ

1. Скільки років Києву — за твердженнями двох груп науковців: офіційних в СРСР і інших, що живуть поза Україною у вільному світі.
2. Чому головну вулицю Києва названо Хрещатиком?
3. Якого гетьмана України вітало населення Києва, а при тому грецький патріарх в 1648 році?
4. Яка була перша християнська церква в Києві? Хто її збудував? Чи вона існує і досі?
5. Що свідчить, що Київ є старий християнський город?
6. Що розповідає легенда про заснування Києва? Про яке сторіччя мова у легенді?

Печерська Лавра в Києві (рисунок)

7. Який володар Руси-України похований у Київському храмі? У якому храмі?
8. Які ченці (монахи) заснували Київську Лавру?
9. Хто був першим митрополитом у Києві з руського роду? Коли це було?

Пам'ятник Богданові Хмельницькому в Києві

Такий вигляд був Св. Софії у Києві за княжих часів

НАШЕ листування

• Дорогий „Готуйсь”!

2.11.1986 ми відзначили, як і кожного року, Листопадовий зрив. У цьому святковому апелі-концерті беруть участь всі члени нашої Станиці — Брізбен.

Моніка Пискор і Наталя Таращук, другий ряд: Петро Шумський, Катруся Савчин, Мирон і Сином Пискори, Катруся Грей відсутня. Станиця Брізбен, Австралія

Цей апель-концерт ми присвятили також для вшанування ювілеїв (130-річчя народження і 70-річчя смерті) Івана Франка. Наш мішаний рій „Тури” декламував „Притчу про вдячність” та співав пісню „Гей волинськими шляхами”.

Прошу, як можна, помістити наше фото. Бажаю всього доброго та пересилаю сердечний привіт з далекої Австралії.

Готуйсь!

Новак — юне орля Петро Шумський

Від Редакції: Дорогий Петрику! Дуже дякуємо за гарного листа. А гарний він тому, що приносить нам звістку про цікаву діяльність Роя „Тури” в далекій Австралії, а крім того, лист дуже гарно написаний і доброю нашою

українською мовою. Пиши ще частіше, будемо дуже раді!

• Дорогий „Готуйсь”!

Я називаюся Іванка Дмитришин. Я в Українському Парку на таборі, і я хочу Вам сказати, яка була тема цього табору. Ми назвали наш табір „Босими ногами по піску”. Цього року табір досить цікавий. Наші братчики збудували якусь машину. Кожного дня ми опинюємося на другому острові, коли переходимо через цю машину. Ми вже були на цікавих островах. Сестричка Лариса, комендантка, кожного дня нам розповідає щось цікаве. Розповідає про пана Босонога. І кожного разу, коли Босоніг щось роздумував, він мусів ходити по піску босими ногами, інакше він думати не міг.

Всі таборовики поділені на групи і в них ми робимо щось разом. Наші групи називаються так: „Кривокроки”, „Довгокроки”, „Многокроки”, „Однокроки”, „Скорокроки” і „Короткокроки”. Через це ми намалювали криві ноги на нашому тотемі. Цього року багато було дощів, але були також і соняшні дні. Мені дуже подобався табір цього року. То був мій останній табір, бо наступного року я вже переходжу до юнацтва.

Новачка Іванка Дмитришин
Вінніпег

Адріана Хоптяна, Даруся Матвійчина, Тамара Оробко, Таїса Носик, Ляриса Зубач, Кера Гнатюк і Таня Матвійчина

Цей знімок — це наш рій. Рій наш називається „Зазульки”. Всі ми в рої дуже веселі.

Цей знімок зроблений у шафі. Було мені досить тяжко змістити всіх, бо в рої багато новачок. Через це й дві голови обітнені. Я тому хочу сказати, що так знімок не можна робити. Якщо не можеш всіх взяти, треба далі відійти взад.

Наше Гніздо називається „Криллаті”. Ми є дуже добре Гніздо, з його життя ми маємо багато гарних споминів.

Новачка Іванка Дмитришин,
Рій „Зазульки”, VIII
Гніздо „Криллаті”, Вінніпег

ОПИШИТЬ, ЩО БАЧИТЕ НА ЦИХ ОБРАЗКАХ

ЖУРАВЛИК І РУКАВИЦІ

До журавлика під стіг
Баранець з села прибіг.
Він приніс в своїй торбині
Для журавлика хлібину,
Трохи ярої пшениці
І червоні рукавиці.
Та не знає птиця,
Нащо птиці рукавиці:
Чи на ноги їх надіти,
Чи на крила почепити,
Чи принести у хатину,
Де живе мала дитина?

Михайло Стельмах

ВАЖЛИВІ ПОВІДОМЛЕННЯ

УСІ СТАНИЦІ ЗОБОВ'ЯЗАНІ ДО КІНЦЯ ЛЮТОГО КОЖНОГО РОКУ ПЕРЕСЛАТИ ПЕРЕДПЛАТИ

ЗА ПЛАСТОВІ ЖУРНАЛИ ДО СВОЄЇ КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ. ЧИ ВИ ВЖЕ ВПЛАТИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ У СВОЇЙ СТАНИЦІ? ЯКЩО НІ, ЗРОБІТЬ ЦЕ НЕГАЙНО.

ПРОСИМО СВОЄЧАСНО ПОВІДОМИТИ НАС ПРО ЗМІНУ АДРЕСИ. ЖУРНАЛИ, ЯКІ ПОВЕРНУТЬСЯ НЕ З ВИНИ АДМІНІСТРАЦІЇ, ВИСИЛАТИМЕМО ВДРУГЕ ТІЛЬКИ ЗА ДОПЛАТОЮ \$1.00 ВІД ЧИСЛА.

БУВАЄ, ЩО ЖУРНАЛИ ЧАСОМ ПОВЕРТАЮТЬСЯ З ПРАВИЛЬНОЇ АДРЕСИ. ТОМУ, ЯКЩО ВИ ЗАПЛАТИЛИ ПЕРЕДПЛАТУ, А НЕ ОДЕРЖУЄТЕ ЖУРНАЛУ, ПРОСИМО НАС ВІДРАЗУ ПРО ЦЕ ПОВІДОМИТИ, ПОДАЮЧИ ЩЕ РАЗ СВОЮ ТОЧНУ АДРЕСУ. ТОДІ МИ ЗМОЖЕМО ПЕРЕВІРИТИ, ЧОМУ ВИ НЕ ОДЕРЖУЄТЕ ЖУРНАЛУ, ТА ВІДНОВИТИ ВИСИЛКУ.

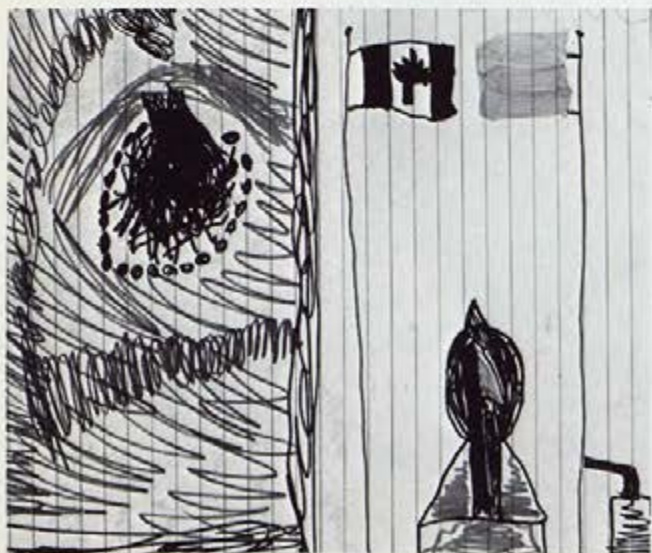
АДМІНІСТРАЦІЯ ПЛАСТОВОГО
ВИДАВНИЦТВА

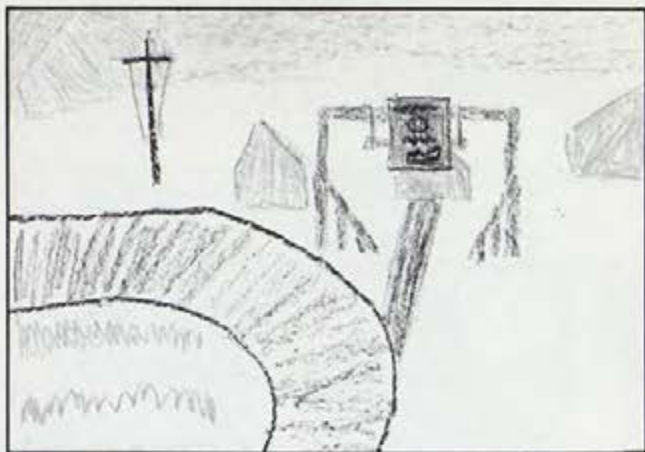
ГАЛЕРІЯ ГОТУЙСЬ

Дорогі Любителі малюнків і рисунків!

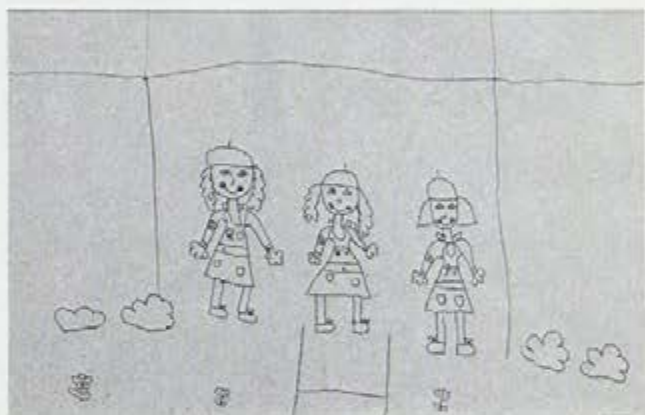
Багато чого Ви, мабуть, бачили на ялинках у хатах, що їх Ви відвідували з колядою. Чи запам'ятали з того, що побачили, щось особливе? Варто було б пригадати Вам, що в Україні на ялинках були завжди іграшки особливі. Їх залюбки робили діти й старші. А були це — янголики, зірки, кошечки, дзбаночки (зроблені з шкарлупок яєць та паперу), різноманітні ланцюжки з паперу й соломки (переплетені), однокольорові й різнокольорові. Приготовляючи всі ці іграшки, діти співали колядки, хтось з дорослих читав їм гарні різдвяні легенди, різні оповідання з описами пригод. Це були чудові пам'ятні вечори в час зимових вакацій. У кого добра пам'ять, намалюйте, що хто бачив на теперішніх ялинках. Це цікаво побачити всім читачам „Готуйсь”.

„Табір — з прапорами, прикрасами перед щоглами”, новак Івась Чорній, Торонто.

„Таборова площа” на „Пластовій Січі” у Грефтоні, Торонто новак — ?

„Новачки на збірці” — малюнок новачки Наді з Торонто (забула вона подати прізвище!)

„Новачка у горах” — малюнок новачки Ксені Сливинської, Торонто

ЯК ЗРОБИТИ

ЯК ЗРОБИТИ МЕБЛІ З ЖОЛУДІВ, КАШТАНІВ ТА ПОРОЖНІХ ШПУЛЬОК

Потрібно: шпульок з ниток, дротиків, картону, сірників та паперу.

Як зробити? На шпульки наклеїти довільної форми картон (квадрат чи круг) — буде стіл. Лавочки й стільці також матимемо, наклеївши на шпульки картони. Чайник, вазу зробимо з каштанів, видовбавши середину.

Ляльку можна зробити з жолудів та дротиків. Дзбаночок і квітку робиться з однієї шпульки, паперу і барвистої нитки. З катушок можна ще зробити візок чи навіть поличку для різних речей. Дощечки для полички вирізуються з твердого картону.

